

Betreft: NVDE voorstellen voor de formatie

Utrecht, 6 april

Geachte mevrouw Schippers,

Alle seinen staan op groen om een historische doorbraak in duurzame energie te realiseren. De energietransitie kan bijdragen aan de gezamenlijke missie van de nieuwe regering omdat het vele belangen dient:

- Energie is een cruciale 'grondstof' van onze samenleving. 'Oranje-groene' energie maakt ons onafhankelijk van geopolitieke strijd en dubieuze regimes.
- Nieuwe energie is een bron van economische kansen en innovaties. Nederland kan hierin voorop lopen en zo economische groei en export realiseren.
- De energietransitie is een banenmachine. Het werk groeit 10x zo hard als in de rest van de economie. Dat vraagt om uitstekend onderwijs en investering in gekwalificeerde mensen.
- Duurzame energie en energiebesparing zijn cruciaal in het tegengaan van klimaatverandering en voor schonere lucht.

De kans op succes is ook nog eens zeer groot: er is een gunstig 'transitie-tij' met snel dalende kosten en veel draagvlak in het bedrijfsleven en de samenleving. Wanneer de nieuwe regering een duidelijke koers uitzet, kunnen we die belofte verzilveren.

Hierbij sturen wij u 10 voorstellen -en een (klimaat)konijn voor de snelle energie tijdens de onderhandelingen- die volgens de NVDE een plek in het komende regeerakkoord verdienen. Deze voorstellen versnellen de energietransitie, dragen bij aan de benodigde CO2 reductie in lijn met het Parijs-akkoord, bieden investeringszekerheid aan burgers en bedrijven en creëren (export)kansen voor het Nederlandse bedrijfsleven. Consistent geïntegreerd beleid op het gebied van klimaat, energie en economie, verankerd in meerjarige wet- en regelgeving biedt de nodige investeringszekerheid voor bedrijven.

Zo kan de nieuwe regering samen met burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en lokale overheden zorgen voor een energievoorziening om trots op te zijn – en daarmee voor een duurzaam en welvend Nederland.

Met vriendelijke groet,
Olof van der Gaag
Directeur NVDE

PS

Ruim duizend bedrijven voor honderd procent duurzame energie in Nederland. Dat is de Nederlandse Vereniging Duurzame Energie. Om dat binnen één generatie te bereiken, is samenwerking en daadkrachtige politiek nodig. Als ondernemers zien we volop kansen. Die geven we graag samen met de nieuwe regering en vele anderen vorm.

Voorstellen voor regeerakkoord 6 april 2017

1. Klimaatwet en Energieakkoord

Het toekomstige energiebeleid moet gestoeld zijn op ambitieuze doelen in lijn met het Parijs-akkoord. Het einddoel is een volledig hernieuwbare energievoorziening en 95 procent CO₂-reductie in 2050. De hoofddoelstelling voor vermindering van de CO₂-uitstoot moet worden vertaald naar nationale, bindende (tussen)doelen voor energiebesparing en duurzame energie, en moet worden vastgelegd in een Klimaatwet. De doelen worden verder uitgewerkt in een volgend Energieakkoord. De doelstellingen van het huidige Energieakkoord worden onverkort gerealiseerd.

Toelichting:

Energiebeleid gaat naast klimaat ook over betaalbaarheid, voorzieningszekerheid, onafhankelijkheid en economische kansen. Door te investeren in hernieuwbare energie en energiebesparing, kan Nederland lagere kosten realiseren en economische (export)kansen creëren voor onze bedrijven. Een Klimaatwet is nodig om de betrokken sectoren langjarige zekerheid en stabiliteit van het beleid te bieden. Die zijn cruciaal voor investeringen.

2. Vergroten aandeel hernieuwbare energie

De subsidies voor duurzame energie (SDE+ en ISDE) worden tenminste tot 2030 gecontinueerd, zodat alle technieken fors door kunnen groeien. Daarbij worden bijbehorende emissierechten uit de markt gehaald zodat deze subsidiering geen negatief effect heeft op de Europese CO₂-prijs. Daarnaast bepleit NVDE voortzetting van de succesvolle Wind op Zee aanpak met jaarlijkse tenders voor één à twee Gigawatt.

Toelichting:

De SDE+ heeft zich bewezen als succesvolle methode voor meer hernieuwbare energie tegen lagere kosten. Met duidelijkheid tot 2030 zetten we die lijn voort en kunnen marktpartijen zorgen voor verdere innovatie en lagere kosten. Wij streven naar jaarlijks een totaal van twee Gigawatt voor nieuwe windparken op zee met een minimum van één GW. Voor twee GW moeten alle randvoorwaarden op orde zijn, zoals de capaciteit op het net. Met deze nieuwe windparken op zee kunnen we tegen lage kosten alle energie leveren voor 3 à 4 miljoen huishoudens. Dit is ongeveer 10 procent van de totale energievoorziening in Nederland. Alle andere duurzame bronnen blijven dus hard nodig, zoals wind op land, duurzame biomassa, zon, bodemenergie en geothermie.

3. EU - ETS, Industrie en non-ETS

Nederland moet zich inzetten voor versterking van het EU-emissiehandelssysteem (ETS), zodat de prijs voor de uitstoot van CO₂ omhoog gaat. Dit kan door:

- 1) Europese aanscherping van de emissiehandel;
- 2) Opzetten van een 'coalition of the willing' met Noordwest-Europese landen om in regionaal verband aanscherping te starten;
- 3) Maken van afspraken met zware industrie over energiebesparing, duurzame warmte en andere CO₂-beperkende oplossingen;
- 4) Invoeren van een CO₂-prijs in Nederland voor non-ETS.

Toelichting:

Emissiehandel is een goed idee dat nu helaas in Nederland (nog) niet direct leidt tot investeringen in hernieuwbare energie en energiebesparing. Daarom is extra actie nodig: met hoe meer landen hoe liever, maar we kunnen niet wachten op achterblijvers. Warmte voor de industrie veroorzaakt nu 19 procent van de CO₂-uitstoot in Nederland. Voor non-ETS sectoren (transport, gebouwen, landbouw, afval) bepleit NVDE invoering van CO₂-gebaseerde energiebelasting. Dit als onderdeel van een grotere belastinghervorming zoals dit bijvoorbeeld in Europa's koploper Zweden is gedaan.

4. Fiscale vergroening

De transitie kan alleen slagen als energiebesparing en duurzame warmte goedkoper worden dan het verwarmen met aardgas. Een hogere belasting op aardgas verkleint het concurrentienadeel van duurzame warmte en stimuleert energiebesparing. De belasting op aardgas moet per eenheid uitgestoten CO₂ gelijk zijn aan de energiebelasting op elektriciteit met een geleidelijke, jaarlijkse stijging (indicatie van € 0,05 / m³). De inkomsten worden gebruikt voor het verlagen van andere belastingen en bieden daarmee compensatie van het koopkrachtverlies.

Toelichting:

De CO₂-uitstoot van aardgas (voor de verwarming van huizen) is veel minder belast dan de CO₂-uitstoot van elektriciteit voor huishoudens. Hogere energiebelasting op aardgas trekt deze ongelijkheid recht en leidt tot minder CO₂-uitstoot: de business case van duurzame warmte en energiebesparing verbetert fors. Tegelijkertijd is het belangrijk om koopkrachteffecten eerlijk op te vangen binnen het belastingstelsel als geheel.

5. Kolencentrales

De norm voor CO₂-uitstoot van kolencentrales moet op gelijk niveau komen met de uitstoot van gascentrales. Hierdoor ontstaat een gelijk speelveld.

Toelichting:

Zelfs de modernste kolencentrales stoten nog tweemaal zoveel CO₂ uit als een gemiddelde gascentrale. De drie nieuwe kolencentrales kunnen per 1-1-2020 aanvullende maatregelen nemen om de CO₂-uitstoot te verlagen tot het niveau van moderne gascentrales. Als zij die kosten zelf dragen, ontstaat een gelijk speelveld tussen kolen- en gascentrales en zullen economische afwegingen bepalen welke centrales sluiten. Met de twee oudere centrales worden maatwerkoplossingen besproken over sluiting of ombouw in uiterlijk 2020.

6. Decentralisatie van het energiebeleid

NVDE pleit voor een lokale energiestrategie met afspraken tussen het Rijk en lokaal bestuur over de energievoorziening en energiebesparing. Deze lokale keuzes moeten bijdragen aan het halen van de landelijke energie- en klimaatdoelen.

Toelichting:

De energietransitie heeft grote impact op de ruimtelijke ordening en de directe leefomgeving van mensen. Via de Omgevingswet worden bevoegdheden van overheden gedecentraliseerd. Het is daarom van belang dat gemeenten, provincies en waterschappen een strategie ontwikkelen voor de energietransitie. De energietransitie moet prioriteit krijgen binnen de Omgevingswet. De systematiek voor het implementeren van deze lokale keuzes dient zo snel mogelijk te worden uitgewerkt binnen een volgend Energieakkoord.

7. Gebouwde omgeving aardgasvrij in 2035

In 2035 moet de gebouwde omgeving aardgasvrij zijn. De huidige aansluitplicht voor aardgas moet vervallen. Gemeenten krijgen de taak en bevoegdheden voor het maken van lokale plannen voor de transitie van aardgas naar duurzame warmte in combinatie met energiebesparing. Dit in samenspraak met onder andere bevolking, netbeheerders en (lokaal) bedrijfsleven.

Toelichting:

De gebouwde omgeving (woningen, gebouwen en tuinbouw) gebruikt ruim 30 procent van de totale energie in Nederland. Huishoudens verwarmen hun woning voor 96 procent met aardgas. Een CO₂-neutrale gebouwde omgeving levert dus een forse bijdrage aan de energietransitie. Tegelijkertijd zijn er goed geborgd lokaal maatwerk (energieplan) en bijbehorende financiële middelen nodig omdat er technisch en sociaal grote verschillen zijn tussen wijken. Draagvlak onder de bevolking is cruciaal.

8. Energiebesparing gebouwde omgeving

In 2030 moet een woning gemiddeld Energielabel A hebben, zo zegt het Energieakkoord. Als tussenstap bepleit NVDE een minimumnorm van Label C in 2023 bij mutatie in combinatie met een subsidie voor huiseigenaren.

Toelichting:

Energiebesparing maakt een woning comfortabeler en de investeringen hiertoe zijn rendabel. Toch is versnelling nodig. Huiseigenaren hebben een eigen verantwoordelijkheid en die wordt aangesproken met deze normering. Tegelijkertijd is draagvlak en een sociale vormgeving cruciaal. Met deze mix ontstaat er een competitieve markt met uiteindelijk lagere woonlasten en flinke groei van de werkgelegenheid in de bouw- en installatiesector.

9. Stimulering zonnestroom

Er komt een nieuwe regeling voor de stimulering van zonnestroom voor consumenten. Zij krijgen een vergoeding waarbij de terugverdientijd 7 jaar blijft, tenminste tot 2030. Dit stimuleert bewoners te investeren in zonnepanelen en draagt bij aan het draagvlak voor de energietransitie.

Toelichting:

Stroom die je zelf opwekt en gebruikt, blijft belastingvrij. Er komt een vergoeding voor stroom die je niet direct zelf gebruikt en aan het net levert. Deze vergoeding kan geleidelijk omlaag omdat zonnepanelen steeds goedkoper worden terwijl de terugverdientijd 7 jaar blijft. Dit stimuleert mensen om meer stroom zelf te gebruiken. De terugleververgoeding die leveranciers betalen, kan marktconform worden: met een hogere vergoeding op het moment dat stroom duur is. Zo blijven zonnepanelen even aantrekkelijk als nu en groeit de markt voor oplossingen die flexibiliteit in het energiesysteem vergroten.

10. Duurzaam vervoer

Op dit moment is de belasting op fossiele benzine en diesel lager dan op elektrisch laden. De concurrentiepositie van emissieloos vervoer wordt versterkt door vervuiling te beprejzen. Tegelijkertijd komt er een norm waardoor nieuwe auto's per 2025 emissieloos moeten zijn. Een masterplan geeft de versnelling vorm met onder andere een landelijk dekkende laadinfrastructuur en stimulerende fiscale maatregelen rond het laden.

Toelichting:

Als Nederland haar koploperpositie wil behouden, dan moet er nu volop aandacht zijn voor duurzaam vervoer, laadinfra en slim laden. Zo waarborgen we ook de kennis en kunde die we hierop hebben en creëren we de mogelijkheid deze verder te verzilveren. Het genoemde versnellingsplan besteedt onder andere aandacht aan:

- 1) Creëren van een eerlijk speelveld tussen elektrisch laden en fossiel tanken: door invoering van een blijvend lage energiebelasting voor laadpalen en thuisladen die de milieuwinst van elektrisch rijden beloont en afschaffing van de dubbele btw-afdracht voor leaserijders bij thuisladen;
- 2) Stimuleren van voldoende slimme laadinfra in 2025, met uniforme aanbestedingen door gemeenten;
- 3) Stimuleren van innovatie en competitie die leidt tot betere dienstverlening, lagere prijzen en nieuwe diensten zoals plug-and-charge en car sharing.

Voorstellen voor regeerakkoord 6 april 2017

1. Klimaatwet en Energieakkoord

Het toekomstige energiebeleid moet gestoeld zijn op ambitieuze doelen in lijn met het Parijs-akkoord. Het einddoel is een volledig hernieuwbare energievoorziening en 95 procent CO₂-reductie in 2050. De hoofddoelstelling voor vermindering van de CO₂-uitstoot moet worden vertaald naar nationale, bindende (tussen)doelen voor energiebesparing en duurzame energie, en moet worden vastgelegd in een Klimaatwet. De doelen worden verder uitgewerkt in een volgend Energieakkoord. De doelstellingen van het huidige Energieakkoord worden onverkort gerealiseerd.

Toelichting:

Energiebeleid gaat naast klimaat ook over betaalbaarheid, voorzieningszekerheid, onafhankelijkheid en economische kansen. Door te investeren in hernieuwbare energie en energiebesparing, kan Nederland lagere kosten realiseren en economische (export)kansen creëren voor onze bedrijven. Een Klimaatwet is nodig om de betrokken sectoren langjarige zekerheid en stabiliteit van het beleid te bieden. Die zijn cruciaal voor investeringen.

2. Vergroten aandeel hernieuwbare energie

De subsidies voor duurzame energie (SDE+ en ISDE) worden tenminste tot 2030 gecontinueerd, zodat alle technieken fors door kunnen groeien. Daarbij worden bijbehorende emissierechten uit de markt gehaald zodat deze subsidiering geen negatief effect heeft op de Europese CO₂-prijs. Daarnaast bepleit NVDE voortzetting van de succesvolle Wind op Zee aanpak met jaarlijkse tenders voor één à twee Gigawatt.

Toelichting:

De SDE+ heeft zich bewezen als succesvolle methode voor meer hernieuwbare energie tegen lagere kosten. Met duidelijkheid tot 2030 zetten we die lijn voort en kunnen marktpartijen zorgen voor verdere innovatie en lagere kosten. Wij streven naar jaarlijks een totaal van twee Gigawatt voor nieuwe windparken op zee met een minimum van één GW. Voor twee GW moeten alle randvoorwaarden op orde zijn, zoals de capaciteit op het net. Met deze nieuwe windparken op zee kunnen we tegen lage kosten alle energie leveren voor 3 à 4 miljoen huishoudens. Dit is ongeveer 10 procent van de totale energievoorziening in Nederland. Alle andere duurzame bronnen blijven dus hard nodig, zoals wind op land, duurzame biomassa, zon, bodemenergie en geothermie.

3. EU - ETS, Industrie en non-ETS

Nederland moet zich inzetten voor versterking van het EU-emissiehandelssysteem (ETS), zodat de prijs voor de uitstoot van CO₂ omhoog gaat. Dit kan door:

- 1) Europese aanscherping van de emissiehandel;
- 2) Opzetten van een 'coalition of the willing' met Noordwest-Europese landen om in regionaal verband aanscherping te starten;
- 3) Maken van afspraken met zware industrie over energiebesparing, duurzame warmte en andere CO₂-beperkende oplossingen;
- 4) Invoeren van een CO₂-prijs in Nederland voor non-ETS.

Toelichting:

Emissiehandel is een goed idee dat nu helaas in Nederland (nog) niet direct leidt tot investeringen in hernieuwbare energie en energiebesparing. Daarom is extra actie nodig: met hoe meer landen hoe liever, maar we kunnen niet wachten op achterblijvers. Warmte voor de industrie veroorzaakt nu 19 procent van de CO₂-uitstoot in Nederland. Voor non-ETS sectoren (transport, gebouwen, landbouw, afval) bepleit NVDE invoering van CO₂-gebaseerde energiebelasting. Dit als onderdeel van een grotere belastinghervorming zoals dit bijvoorbeeld in Europa's koploper Zweden is gedaan.

4. Fiscale vergroening

De transitie kan alleen slagen als energiebesparing en duurzame warmte goedkoper worden dan het verwarmen met aardgas. Een hogere belasting op aardgas verkleint het concurrentienadeel van duurzame warmte en stimuleert energiebesparing. De belasting op aardgas moet per eenheid uitgestoten CO₂ gelijk zijn aan de energiebelasting op elektriciteit met een geleidelijke, jaarlijkse stijging (indicatie van € 0,05 / m³). De inkomsten worden gebruikt voor het verlagen van andere belastingen en bieden daarmee compensatie van het koopkrachtverlies.

Toelichting:

De CO₂-uitstoot van aardgas (voor de verwarming van huizen) is veel minder belast dan de CO₂-uitstoot van elektriciteit voor huishoudens. Hogere energiebelasting op aardgas trekt deze ongelijkheid recht en leidt tot minder CO₂-uitstoot: de business case van duurzame warmte en energiebesparing verbetert fors. Tegelijkertijd is het belangrijk om koopkrachteffecten eerlijk op te vangen binnen het belastingstelsel als geheel.

5. Kolencentrales

De norm voor CO₂-uitstoot van kolencentrales moet op gelijk niveau komen met de uitstoot van gascentrales. Hierdoor ontstaat een gelijk speelveld.

Toelichting:

Zelfs de modernste kolencentrales stoten nog tweemaal zoveel CO₂ uit als een gemiddelde gascentrale. De drie nieuwe kolencentrales kunnen per 1-1-2020 aanvullende maatregelen nemen om de CO₂-uitstoot te verlagen tot het niveau van moderne gascentrales. Als zij die kosten zelf dragen, ontstaat een gelijk speelveld tussen kolen- en gascentrales en zullen economische afwegingen bepalen welke centrales sluiten. Met de twee oudere centrales worden maatwerkoplossingen besproken over sluiting of ombouw in uiterlijk 2020.

6. Decentralisatie van het energiebeleid

NVDE pleit voor een lokale energiestrategie met afspraken tussen het Rijk en lokaal bestuur over de energievoorziening en energiebesparing. Deze lokale keuzes moeten bijdragen aan het halen van de landelijke energie- en klimaatdoelen.

Toelichting:

De energietransitie heeft grote impact op de ruimtelijke ordening en de directe leefomgeving van mensen. Via de Omgevingswet worden bevoegdheden van overheden gedecentraliseerd. Het is daarom van belang dat gemeenten, provincies en waterschappen een strategie ontwikkelen voor de energietransitie. De energietransitie moet prioriteit krijgen binnen de Omgevingswet. De systematiek voor het implementeren van deze lokale keuzes dient zo snel mogelijk te worden uitgewerkt binnen een volgend Energieakkoord.

7. Gebouwde omgeving aardgasvrij in 2035

In 2035 moet de gebouwde omgeving aardgasvrij zijn. De huidige aansluitplicht voor aardgas moet vervallen. Gemeenten krijgen de taak en bevoegdheden voor het maken van lokale plannen voor de transitie van aardgas naar duurzame warmte in combinatie met energiebesparing. Dit in samenspraak met onder andere bevolking, netbeheerders en (lokaal) bedrijfsleven.

Toelichting:

De gebouwde omgeving (woningen, gebouwen en tuinbouw) gebruikt ruim 30 procent van de totale energie in Nederland. Huishoudens verwarmen hun woning voor 96 procent met aardgas. Een CO₂-neutrale gebouwde omgeving levert dus een forse bijdrage aan de energietransitie. Tegelijkertijd zijn er goed geborgd lokaal maatwerk (energieplan) en bijbehorende financiële middelen nodig omdat er technisch en sociaal grote verschillen zijn tussen wijken. Draagvlak onder de bevolking is cruciaal.

8. Energiebesparing gebouwde omgeving

In 2030 moet een woning gemiddeld Energielabel A hebben, zo zegt het Energieakkoord. Als tussenstap bepleit NVDE een minimumnorm van Label C in 2023 bij mutatie in combinatie met een subsidie voor huiseigenaren.

Toelichting:

Energiebesparing maakt een woning comfortabeler en de investeringen hiertoe zijn rendabel. Toch is versnelling nodig. Huiseigenaren hebben een eigen verantwoordelijkheid en die wordt aangesproken met deze normering. Tegelijkertijd is draagvlak en een sociale vormgeving cruciaal. Met deze mix ontstaat er een competitieve markt met uiteindelijk lagere woonlasten en flinke groei van de werkgelegenheid in de bouw- en installatiesector.

9. Stimulering zonnestroom

Er komt een nieuwe regeling voor de stimulering van zonnestroom voor consumenten. Zij krijgen een vergoeding waarbij de terugverdientijd 7 jaar blijft, tenminste tot 2030. Dit stimuleert bewoners te investeren in zonnepanelen en draagt bij aan het draagvlak voor de energietransitie.

Toelichting:

Stroom die je zelf opwekt en gebruikt, blijft belastingvrij. Er komt een vergoeding voor stroom die je niet direct zelf gebruikt en aan het net levert. Deze vergoeding kan geleidelijk omlaag omdat zonnepanelen steeds goedkoper worden terwijl de terugverdientijd 7 jaar blijft. Dit stimuleert mensen om meer stroom zelf te gebruiken. De terugleververgoeding die leveranciers betalen, kan marktconform worden: met een hogere vergoeding op het moment dat stroom duur is. Zo blijven zonnepanelen even aantrekkelijk als nu en groeit de markt voor oplossingen die flexibiliteit in het energiesysteem vergroten.

10. Duurzaam vervoer

Op dit moment is de belasting op fossiele benzine en diesel lager dan op elektrisch laden. De concurrentiepositie van emissieloos vervoer wordt versterkt door vervuiling te beprizen. Tegelijkertijd komt er een norm waardoor nieuwe auto's per 2025 emissieloos moeten zijn. Een masterplan geeft de versnelling vorm met onder andere een landelijk dekkende laadinfrastructuur en stimulerende fiscale maatregelen rond het laden.

Toelichting:

Als Nederland haar koploperpositie wil behouden, dan moet er nu volop aandacht zijn voor duurzaam vervoer, laadinfra en slim laden. Zo waarborgen we ook de kennis en kunde die we hierop hebben en creëren we de mogelijkheid deze verder te verzilveren. Het genoemde versnellingsplan besteedt onder andere aandacht aan:

- 1) Creëren van een eerlijk speelveld tussen elektrisch laden en fossiel tanken: door invoering van een blijvend lage energiebelasting voor laadpalen en thuisladen die de milieuwinst van elektrisch rijden beloont en afschaffing van de dubbele btw-afdracht voor leaserijders bij thuisladen;
- 2) Stimuleren van voldoende slimme laadinfra in 2025, met uniforme aanbestedingen door gemeenten;
- 3) Stimuleren van innovatie en competitie die leidt tot betere dienstverlening, lagere prijzen en nieuwe diensten zoals plug-and-charge en car sharing.

Nederlandse Vereniging Duurzame Energie
De heer O. van der Gaag
Arthur van Schendelstraat 550
3511 MH UTRECHT

Kenmerk: 201700350

Den Haag, 10 april 2017

Geachte heer Van der Gaag,

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik een grote hoeveelheid brieven, nota's en verzoeken.

Ik vertrouw erop dat u zult begrijpen dat het voor mij niet mogelijk is om daarop inhoudelijk te reageren.

Hoogachtend,

Drs. E.J. Schippers

Geachte formateur Mevrouw E. Schippers,

Zaandijk 05-04-2017

De nieuwe coalitie komt met een " Rechtvaardige oplossing " voor het AOW-Gat.

Nee, het is helaas geen verlaten 1 April grap maar de " Wens " van één van de gedupeerden met een AOW-Gat. Vanaf deze datum krijg je als je 65 plusser wordt en deelneemt aan een oude prepensioenregeling van je oude werkgever of andere financiële regeling, 1 jaar geen AOW uitkering.

Ik wil ik u vragen om de financiële gevolgen van het AOW-Gat voor deze gedupeerden door de nieuw te vormen regering te verbeteren. En de bedrijf ongevalletjes t.a.v. de nieuwe AOW opbouw en uitvoering van de regeringen Rutte 1 en 2 te repareren.

Zowel de heer Rutte, Buma en Pechtholt hebben tijdens de politieke campagne de Normen en Waarden begrippen weer eens van stal gehaald en op de agenda gezet. Maar ik hoop oprecht dat ze dat ook van toepassing laten gelden voor de financieel gedupeerden met een AOW-Gat. En als er financiële ruimte op de begroting is die ook te gebruiken voor herstelmaatregelen voor deze groep.

In het AOW-Gat dossier zijn er al meerdere stappen doorlopen en is de weg naar de rechter meerdere malen afgelegd. Voor veel gedupeerden zijn de resultaten naar mijn oordeel tegen gevallen. Inmiddels is het AOW-gat opgelopen tot 12 maanden. De grootste juridische hobbel is door en namens, de Stichting BeGAG, Vakbonden en het Comité dicht het 65 Plus-Gat gedane inspanningen in de afgelopen 4 jaar, door de hoogste bestuursrechter op 18 juli 2016 gladgestreken. **Verval van AOW-opbouwmaanden betekent eigendomsontneming!** Er blijft dus over of hier nu sprake is of kan zijn van een " zware financiële last " zoals de rechter aangeeft?

Er is ook een opmerkelijke tendens in de uitvoeringspraktijk van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) zichtbaar geworden. De SVB stelt in alle gevallen de AOW-aanvraag niet eerder te willen beoordelen dan vanaf 6 maanden vóór de NIEUWE AOW-leeftijd. Dat betekent: dat de oud brandweerman, verpleegster, bouwvakker, de treinmachinist, postbode en de fabrieksarbeider die krijgen in eerste instantie helemaal niets ter compensatie van het AOW-Gat. En die meteen na de verplicht genoten prepensioen in een financieel gat vallen. (Normen en Waarden?)

Ook is de verdere opstelling van de SVB helaas beneden de verwachtingen, omdat wanneer toetsing aan de voorwaarden van de Overbruggingsregeling (behalve die van de specifiek afgebakende doelgroep) niet zal leiden tot een financiële compensatie vanuit die regeling, er ook geen "onevenredig zware last" wordt aangenomen. En dat de SVB zonder gedegen feitenonderzoek (zie ook de uitspraken van 18 juli 2016!) er zonder meer van uitgaat, dat aan de (financiële) voorwaarden die de Overbruggingsregeling stelt, je niet voldoet aan een schade-eis en de aanvraag voor een compensatie vervolgens afwijst. Daar kleeft volgens mij dan een gebrek van onderzoek van zorgvuldigheids- en motiveringsgebrek aan.

De AOW ers en de ouderen gaan er volgens het centraal planbureau jaarlijks 1% op vooruit. Maar volgens mij wordt Nederland door de gevestigde Politiek in de maling genomen. Dit omdat juist de groep AOW-Gat gedupeerden ook onder deze groep ouderen valt en juist zij grote financiële schade hebben van duizenden Euro's.

Voor de meeste gedupeerden geldt dat zij al met Prepensioen, FLO, VUT, OVUT, of met levensloop uitkering zijn. Maar ook diegene die een ANW of private verzekering hebben worden geraakt. De financiële schade voor al deze gedupeerden is zeer groot maar de vooruitzichten voor hun financiële pensioen, zou eerder bestaan uit twee of drie pijlers namelijk:

1. Een uitkering van de Pensioen verzekering.
2. De AOW uitkering.
3. En mogelijk een extra voorziening via een persoonlijke verzekering.

Ik behoor zelf ook tot de groep van Duizenden Nederlanders met een AOW Gat. Ik ben al vanaf 2009 met prepensioen en in 2012 door nieuw overheidsbeleid en zonder eigenschuld geraakt door het AOW-Gat. Ik heb vernomen dat het er zelfs ca. 200.000 zijn. Heel veel van deze mensen had een betrekking waarbij een pensioenbeding in de cao stond of er waren voorwaarden dat zij op 65 jarige

leeftijd met pensioen moesten gaan. Ik wordt in Januari 2018 met een AOW gat opgezaald van 16 maanden. Ik ga vanaf dat moment Ca. € 12.000,00 aan AOW inkomen mislopen. En kom door mijn pensioenuitkering niet in aanmerking voor de OBR van € 744,00. Mijn oude werkgever beroept zich op de oude afspraken, en wijst weer naar de overheid en bied dan ook geen compensatie aan. Is hier nu geen sprake van een zware last voor mij als burger zoals de rechter aangeeft?

Bij de kamer is er in 2016 ook al een zwartboek met gevolgen door het AOW-Gat van gedupeerden met een AOW-Gat aangeleverd maar resultaat en berichtgeving naar de bevindingen blijven weer eens uit. Wat ik ook niet hoor is hoe je met twee personen rond moet komen van alleen van een kleine pensioenuitkering van net boven de gestelde grens of OBR van €744.00 P/M.

Wat ik ook te horen heb gekregen is het feit dat zelfs de raad van staten in 2012 nog geadviseerd heeft om een goede overgangsregeling in het leven te roepen bij de wet op de verhoging van de AOW. Maar dit advies is voor kennisgeving aangenomen en door de politiek ter zijde geschoven. Maar omdat er nu wat meer financiële ruimte is, is dit ook misschien het moment om er toch nog eens naar te kijken en mee te nemen tijdens deze formatie en de compensatie voor de AOW-Gat gedupeerden te verbeteren?

Begin Januari kwam voormalig FNV voorvrouw Jongerius met de mededeling dat het pensioen akkoord maar ten dele uitgevoerd is, en ook de afspraken m.b.t. de slijtende beroepen worden niet uitgevoerd.

Van de Heer Samsom kreeg ik 2 jaar geleden een mailtje dat hij begrijpt dat ik boos ben maar dat je van ouderen, en hij nam meteen even aan dat ik rijk ben, je van diegene wel meer mag vragen en zij kunnen wel een extra bijdrage leveren. Ik kreeg nog een koopkracht plaatje die verwezen naar 1% extra voor de ouderen.

Mijn beklag van een inkomsten verlies van 16 maanden AOW uitkering werd natuurlijk niet vermeld of aangeroerd en zelfs verzwegen. Is hier sprake van diefstal of onrechtmatige verdeling van de lasten of bezuinigingen op een specifieke groep ouderen? Valt dit ook onder toetsing van zware Last?

De Partij D66 geeft mij aan dat ik wel 6 maanden WW zou kunnen krijgen. Wat volgens mij volkomen uit de lucht gegrepen is. Het UWV fronst hierbij de wenkbrouwen en laat me in ongewis. Zij geven zelfs aan dat de werkgevers per 01-01-2015 zelfs geen WW premie meer hoeven te betalen voor diegene die in een Prepensioen situatie verzeilt zijn geraakt. Daarbij is je zelf verzekeren voor de WW niet toegestaan. Dergelijke slinkse manieren van overheidsbeleid vallen onder Onmenselijk, Onrechtvaardig en Mensonwaardig beleid zoals het oude kabinet de uitvoering van de AOW nu heeft ingericht. Vorig jaar is er 5 miljard verdeeld maar de ouderen met een AOW-Gat hebben daar niets van gemerkt.

Wat volgens mij een feit is, is dat de mensen met een AOW-Gat in geen enkele rapportage of de media worden vermeld en dat zij het meeste hebben ingeleverd en er op achteruit gegaan zijn. Zij hebben een opeenstapeling van nadelige maatregelen, zoals geen indexering van het pre-pension, een gat in hun inkomen (geen AOW), en soms inleveren van pensioen. Daarnaast betalen zij tot aan de 65 jarige leeftijd extra belasting volgens de wed WUL. En krijgen vaak geen compensatie uit de OBR.

Als je meer dan 40 jaar gewerkt hebt en voor je nummer de dienstplicht hebt vervuld ,altijd je financiële verplichtingen naar de overheid en andere partijen voldaan hebt, valt het zwaar dat je op je 65ste levensjaar opgezaald wordt met een groot financieel gat. En ja, ik ben maar een boze en zeer teleurgestelde Nederlander! Maar ik wou even mijn verhaal aan u kwijt. S.v.p Dicht het 65Plus-Gat!! En ik hoop dat u uiteindelijk met een goede oplossing voor ons AOW probleem komt.

In afwachting van uw bericht verblijf ik.

Met vriendelijke groet.

Kenmerk: 201700352

Den Haag, 10 april 2017

Geachte heer ,

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik een grote hoeveelheid brieven, nota's en verzoeken.

Ik vertrouw erop dat u zult begrijpen dat het voor mij niet mogelijk is om daarop inhoudelijk te reageren.

Hoogachtend,

Drs. E.A. Schippers

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Ter attentie van de informateur, mw. drs. E.I. Schippers
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG ,

6-4-2017

Betreft vrijwillige ziekteverzekering bij het UVW

Geachte informateur,

Bij aanmelding van mijn verzoek voor vrijwillige verzekering van de ziekwet en WAO bij het UVW werd ik afgewezen omdat ik in de drie jaar ervoor niet in loondienst was geweest.

Na mijn scheiding heb ik voor mijn kinderen gezorgd en zodoende heb ik geen gelegenheid gehad om in loondienst te werken. De alimentatie was mijn inkomen. In die tussentijd heb ik een kleine praktijk opgezet van fysiotherapie waar ik de opvoeding van mijn kinderen en uitvoering van de praktijk kon regelen en combineren.

Nu de kinderen zelfstandig zijn en de alimentatie is vervallen ben ik van mijn inkomen afhankelijk van mijn beroep waar ik nu een goed inkomen uit heb.

Sociale partners als ministerie van sociale zaken en vakbonden zien het als een probleem dat ZZP'ers geen inkomensverzekering afsluiten. Het UVW stelt regels die het voor veel ZZP'ers onmogelijk maken een redelijke verzekering af te sluiten, dit is tegen de wens van bovengenoemde partijen. Particulieren verzekeraars eisen een medische verklaring en ik wil een verzekering zonder voorwaarden vooraf.

Het onderscheid dat wordt gemaakt tussen werknemers in loondienst en ZZP'ers vind ik onterecht omdat ik als ik mij wil verzekeren voor de ziekwet en WAO bij het UVW eerst drie jaar lang in loondienst moet gaan. Als ik ergens in loondienst ga, ben ik bij het UVW automatisch verzekerd voor de ziekwet en WAO, geen enkele voorwaarde vooraf. Nu ik zelfstandige ben, word ik geweigerd op grond dat ik in die tijd ervoor niet verplicht verzekerd ben geweest. Ik vind dat een vorm van rechtsongelijkheid.

Ik verzoek u het mogelijk te maken dat ZZP'ers onder dezelfde voorwaarden zich tegen ziekte en WAO bij het UVW kunnen verzekeren op dezelfde wijze als werknemers in loondienst.

Hoogachtend,

Kenmerk: 201700354

Den Haag, 10 april 2017

Geachte heer

Dank voor de brief die ik van u mocht ontvangen.

In het kader van mijn werkzaamheden ontvang ik een grote hoeveelheid brieven, nota's en verzoeken.

Ik vertrouw erop dat u zult begrijpen dat het voor mij niet mogelijk is om daarop inhoudelijk te reageren.

Hoogachtend,

Drs. F. Schippers

201700355

STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Zijne Excellentie
De heer Mark Rutte
Minister-President
Den Haag

Den Haag, 6 april 2017

Foto Mark,

Indachtig uw verzoek u te berichten naar aanleiding van het schrijven van informateur Schippers (kenmerk 201700292), zend ik u hierbij de verzochte informatie.

Veel plezier,
groet,

Klaas

Vraag:

1. Is het mogelijk bij de behandeling van asielaanvragen direct in het begin onderscheid te maken tussen kansrijke aanvragen van personen die onmiskenbaar vluchtelingen zijn en overige, niet kansrijke aanvragen en dit onderscheid in de procedure verder te ontwikkelen?
2. Is het hierbij mogelijk, met name ten aanzien van de laatstgenoemde categorie, de behandeling van aanvragen te versnellen of aan de behandeling maximale termijnen te verbinden en zo ja, op welke wijze ?

Antwoord:

ad 1)

Ja, het is mogelijk om in het begin van de asielprocedure onderscheid te maken tussen kansrijke en evident kansarme aanvragen. Het gebeurt ook al. De IND werkt sinds 1 maart 2016 volgens een zogenoemd sporenbeleid. In een vroeg stadium bepaalt de IND welke procedure wordt gevolgd voor de asielaanvraag. Zo zullen evident kansarme aanvragen versneld worden afgedaan. Het bepalen volgens welk spoor (zie bijlage) de asielaanvraag wordt afgedaan volgt direct na registratie en identificatie van de asielzoeker op dag 1 van de asielprocedure.

De Staatssecretaris heeft de mogelijkheid om ten aanzien van bepaalde groepen, waarvan te voorzien is dat de aanvraag wordt ingewilligd, te besluiten dat deze aanvragen in een versnelde procedure wordt behandeld. Hier bij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan goed gedocumenteerde Syriërs, staatloze Palestijnen uit Syrie en Eritreërs. Dit mechanisme is nog niet in werking gezet.

ad 2)

Bij een optimale procesgang bedraagt de doorlooptijd van aanvraag tot beschikking in spoor 2 (voor asielzoekers uit veilige landen) ca. 7 werkdagen (met het weekend erbij 9 dagen). De gerealiseerde doorlooptijden zijn gemiddeld genomen echter iets langer dan 9 dagen, omdat in de praktijk zich onvoorziene omstandigheden voordoen, zoals beschikbaarheid van tolken, asielzoekers die niet op komen dagen voor het gehoor, medische omstandigheden waardoor een asielzoeker op de geplande dag van gehoor niet beschikbaar is etc.

De 7-daagse procedure is in tijden van stabiele instroom nauwelijks te versnellen. Een zorgvuldige procedure vraagt dat alle processtappen genomen moeten worden en wet- en regelgeving stellen termijnen aan een aantal processtappen.

Het voorstel voor een nieuwe EU-Verordening Asielprocedures d.d. 13 juli 2016 bepaalt in welke gevallen een versnelde procedure moet worden toegepast en stelt daarvoor dwingende termijnen. De Commissievoorstellingen zijn in onderhandeling. De uitkomsten zullen de kaders voor de maximale termijnen bepalen.

VenJ heeft een verkenning uitgevoerd naar flexibilisering van de asielopvang en -keten, waarin ook kansen liggen voor een efficiënter proces. Uit die verkenning blijkt dat een flexibeler asielsysteem het best bereikt wordt door een samenhangend pakket van maatregelen met betrekking tot:

- **de asielketen:** verdergaande samenwerking in de keten en vereenvoudiging en stroomlijning van het asielproces, zodat de keten wendbaarder wordt en de doorlooptijden worden beperkt;
- **opvangvormen:** een doordachte en afgewogen mix van opvangvormen/plekken die zich relatief makkelijk laten op- én afschalen; en
- **relaties met medeoverheden:** meer samenwerking tussen bestuurslagen, t.b.v. efficiëntere gezamenlijke besluitvorming met medeoverheden over opvang en t.b.v. de doorstroom van vergunninghouders naar gemeenten.

Bij een gedeeltelijk herontwerp van het asielproces wordt gedacht aan de volgende aanpassingen:

- verdere stroomlijning van processen in de aanmeldfase, om deze robuuster te maken;
- realisatie van gemeenschappelijke vreemdelingenlocaties (ketenpartners onder 1 dak), met het oog op nauwere samenwerking, versnelling en afstemming van processtappen;

- het loskoppelen van de procesfase en opvangmodaliteit, om opvangplekken flexibeler in te kunnen zetten waar de druk het hoogst is, en vermindering van het aantal opvangmodaliteiten om het asielproces minder gefragmenteerd te maken;
- differentiatie naar kansrijkheid van een asielverzoek t.b.v. de vervolprocessen en toewijzing aan locaties in het land, met het oog op versnelde terugkeer of de doorgaande lijn naar huisvesting in gemeenten na vergunningverlening.

Door het asielproces op deze manier anders in te richten, kan sneller worden gereageerd op veranderingen in de instroom, zodat het proces minder snel vastloopt bij sterke fluctuaties. Ook kan de samenwerking tussen ketenpartners en met medeoverheden ermee worden verbeterd. Doorlooptijden kunnen beter beheersbaar blijven, en zowel de druk op de opvang als het aantal verplaatsingen van asielzoekers kan worden beperkt.

Op de korte termijn zijn stappen nodig om hier de noodzakelijke basis voor te leggen. Dan gaat het om het realiseren van sleutelvoorzieningen voor de gehele keten, zoals: de ontwikkeling van een ketenbreed centraal planningssysteem, inrichting van een ketenbreed logistiek ondersteuningsteam en versterking van het capaciteitsmanagement van de vreemdelingenketen.

Kosten

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Informatievoorziening en logistiek	27	32	26	21	19	19
Flexibele keten: capaciteit en opleiding	10-25	10-25	10-25	10-25	10-25	10-25

Bijlage 1: de sporen.

De sporen zijn: **Spoor 1: Dublinprocedure**

Dit spoor is bedoeld voor asielzoekers die in een ander Europees land asiel hebben aangevraagd of dat hadden moeten doen, bijvoorbeeld als zij via dat land Nederland hebben bereikt. In zo'n geval is het andere land verantwoordelijk voor de behandeling van het asielverzoek.

Spoor 2: Veilig land of legaal verblijf in een ander EU-land

Asielaanvragen worden in dit spoor behandeld als de aanvrager afkomstig is uit een veilig land of als hij/zij legaal verblijf heeft in een ander Europees land. Welk land kan worden aangemerkt als een veilig land, bepaalt de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.

Spoor 3: Evidente inwilligingen (dit spoor is nu niet in gebruik)

Asielaanvragen van mensen die overduidelijk voor een verblijfsvergunning in aanmerking komen, kunnen in dit spoor versneld worden ingewilligd.

Spoor 4: Algemene Asielprocedure

In dit spoor worden alle asielaanvragen behandeld die niet in een ander spoor terecht kunnen. Binnen dit spoor wordt de standaard asielprocedure gevolgd.

Spoor 5: Evidente inwilliging na kort onderzoek

Als een asielaanvraag evident kansrijk is, maar er nog een kort onderzoek naar bijvoorbeeld nationaliteit moet plaatsvinden, komt de aanvraag in dit spoor terecht.

Vraag:

Hoe vaak worden asielaanvragen gestapeld door op eenvolgende aanvragen van dezelfde persoon die berusten op verschillende gronden (medisch, rechten van het kind)?

Welke mogelijkheden zijn er om een dergelijke stapeling te voorkomen en of te beperken?

Antwoord:

Inderdaad 'stapelen' vreemdelingen opeenvolgende aanvragen. Het gaat hierbij zowel om herhaalde asielaanvragen als om reguliere aanvragen (bijv. om medische redenen). Het is niet mogelijk binnen een zeer korte termijn een cohort-analyse uit te voeren waaruit blijkt hoeveel personen procedures 'stapelen'.

Per 2014 is een pakket maatregelen ingevoerd om het aantal tweede en volgende aanvragen terug te dringen (Programma Stroomlijning Toelatingsprocedures). Voorbeelden van toen getroffen maatregelen zijn het ambtshalve meetoetsen van een aantal humanitaire verblijfsdoelen -o.a. medische omstandigheden en slachtoffer mensenhandel- bij afwijzing van de eerste *asiel*aanvraag, en de invoering van een eendagstoets voor herhaalde asielaanvragen.

Niettemin worden er nog steeds tweede en volgende aanvragen ingediend. Dit bijvoorbeeld omdat de vreemdeling stelt alsnog bewijs te hebben gevonden voor zijn asielrelaas, of omdat zijn medische situatie is verslechterd. Het onthouden van de mogelijkheid om een tweede of volgende aanvraag in te dienen, zou in strijd zijn met de internationale verplichtingen van de Nederlandse Staat onder het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM). Beoordeeld dient immers te worden of de terugkeer van de vreemdeling niet in strijd zou zijn met dat verdrag. In de praktijk kunnen herhaalde aanvragen ingewilligd worden, wanneer blijkt dat sprake is een schending van 3 EVRM.

Wel zou de wachttijd voordat de eendagstoets aanvangt, kunnen worden verkort. Deze bedraagt op dit moment veelal meerdere weken. Door de wachttijd te verkorten, kan de toets eerder worden gedaan en is sneller duidelijk of sprake is van een inwilliging of afwijzing. Dit vergt wel extra hoor- en beslis capaciteit bij de IND; naar verwachting circa 13 fte. Dit kost jaarlijks circa € 1,3 mln.

Ook ten aanzien van tweede of van opvolgende reguliere (medische) vreemdelingenzaken (art 64 Vw) is een tik op stuk beleid een optie om kansloze aanvragen te ontmoedigen. Ook dit vraagt om extra beslis capaciteit van de IND en het Bureau Medische Advisering van die dienst.

Ten aanzien van asielzaken en reguliere vreemdelingenzaken kan uit een oogpunt van het bevorderen van efficiency en het voorkomen van onnodige procedures worden bekeken in hoeverre de vergoeding van de advocaat niet langer wordt gekoppeld aan een onderdeel van de procedure maar er in beginsel één toevoeging en één vergoeding wordt gekoppeld aan het gehele traject van rechtsbijstandverlening.

Vraag:

Asielzoekers die Nederland niet binnenkomen via een luchthaven of zeehaven, zijn geografisch per definitie afkomstig uit een land dat onder de Dublin-regels valt. Is het mogelijk de aanvragen van deze asielzoekers vanaf het begin niet in behandeling te nemen of te beperken tot een beoordeling op basis van de Dublin-regels?

Antwoord:

In de EU-Dublinverordening zijn de criteria neergelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielverzoek. Voorbeelden van deze criteria zijn de aanwezigheid van een gezinslid van de asielzoeker in een lidstaat, en de lidstaat waar de asielzoeker de buitengrenzen van het Dublingebied illegaal heeft overschreden. De lidstaat van *doorreis* is daarentegen geen criterium dat in de Dublinverordening is neergelegd. Derhalve kan een asielzoeker niet, in het kader van de Dublinverordening, worden overgedragen naar de lidstaat waar hij door heen is gereisd, tenzij de asielzoeker in die lidstaat asiel heeft gevraagd (Nederland claimt een flink aantal asielzoekers op Duitsland op basis van hits in Eurodac). Een belangrijke reden dat een asielzoeker veelal niet kan worden overgedragen naar de lidstaat waar hij de buitengrenzen van het Dublingebied illegaal heeft overschreden, is dat deze lidstaat vaak niet aan de hand van bewijsmiddelen, of indirect bewijs, kan worden vastgesteld (veroorzaakt door het achterwege blijven van of gebrekkige registratie).

In mei 2016 heeft de Europese Commissie een voorstel voor een nieuwe Dublinverordening uitgebracht. In dat voorstel is o.a. voor het eerst opgenomen dat de asielzoeker *verplicht* is om in de lidstaat waar hij de buitengrenzen van het Dublingebied illegaal heeft overschreden zijn asielverzoek in te dienen. Het voorstel voor een nieuwe Dublinverordening dient nog te worden goedgekeurd door de Raad en het EP.

Kan indien een asielzoeker vanaf het begin van een aanvraag in aanmerking komt voor een vorm van taalles en of werk hieraan vervolgens gevolgen van verblijfsrechtelijke aard aan worden verbonden.

Vraag:

Asielzoekers kunnen mogelijk vanaf het begin van de behandeling van hun aanvraag in aanmerking komen voor een vorm van taalles en/of werk. Kunnen hieraan dan vervolgens op enigerlei wijze, direct of indirect (al dan niet via jurisprudentie), gevolgen van verblijfsrechtelijke aard worden verbonden?

Antwoord:

- Er kunnen geen garanties en verblijfsrechtelijke gevolgen worden ontleend aan het volgen van taalles en het uitvoeren van werk. Ook niet als taalles van overheidswege wordt aangeboden. Dit is benadrukt in de brief aan de Kamer van 27 oktober 2016 over taalles voor kansrijke asielzoekers en ook rechtens is er geen reden hieraan te twijfelen.
- Wanneer (kansrijke) asielzoekers zonder beperkingen vanaf de start van de procedure met een tewerkstellingsvergunning werken (dat wil zeggen arbeid in dienstbetrekking verricht uit hoofde waarvan hij aan loonbelasting onderworpen is), worden er wel sociale rechten (werknemers- en volksverzekeringen) opgebouwd. Daarbij geldt dat referentie-eisen zoals in de WW van toepassing blijven, dat wil zeggen dat er na 26 weken aanspraak gemaakt kan worden op WW.
- Deze sociale rechten leveren echter nog steeds geen aanspraken op vreemdelingrechtelijk verblijfsrecht op, maar kunnen wel een complicerende factor (voor terugkeer) vormen indien het betreffende asielverzoek alsnog wordt afgewezen.

Vraag:

Op welke wijze kan betrokkene van een 1F procedure duidelijkheid worden geboden over het proces bijvoorbeeld door enig besluit of het verstrijken van een termijn.

Antwoord:

- Artikel 1F Vlv geldt voor alle bij het Vluchtelingenverdrag aangesloten partijen en is door middel van de EU Kwalificatierichtlijn opgenomen in de Europese asielregelgeving.
- 1F onderzoeken kunnen plaatsvinden in het kader van een asielprocedure, maar ook naar aanleiding van een verzoek tot naturalisatie of de aanvraag van een reguliere vergunning of indien indicaties rijzen dat sprake is van 1F-aspecten en een verblijfsvergunning asiel daarom niet had moeten worden verleend.
- Een asielzoeker is verplicht om tijdens een gehoor volledige en juiste informatie te verstrekken. Als op een later moment blijkt dat er toch 1F-indicaties zijn dan is er sprake van rechtsherstel. Vanwege de ernst van de voorliggende misdaden en de verplichting om juiste gegevens te verstrekken is het niet opportuun hier een termijn aan te verbinden.
- Vanwege de complexiteit van dit soort zaken wordt de beoordeling gedaan door een gespecialiseerde afdeling van de IND (Unit 1F). De duur van het onderzoek wordt beïnvloed door de (juridische en feitelijke) complexiteit van de zaak, de vraag of er een apart 1F-gehoor moet plaatsvinden, de mate waarin een vreemdeling meewerkt aan het 1F-onderzoek/gehoor, het bronnenonderzoek dat moet plaatsvinden en de 'vertaling' naar de juridische (1F) beoordeling.
- Gemiddeld duurt een onderzoek 3 tot 6 maanden.
- De wettelijke beslistermijnen (artikel 42 Vreemdelingenwet) zijn van toepassing in 1F zaken. Dat betekent dat er een wettelijke beslistermijn geldt van 6 maanden, met een verlengingsmogelijkheid indien er bijvoorbeeld complexe feitelijke en juridische kwesties spelen.
- De vreemdeling kan in beroep gaan tegen een 1F beslissing. Het besluit van de IND om artikel 1F Vlv tegen te werpen kan vervolgens in procedure door de rechter getoetst worden.
- 1F'ers komen niet in aanmerking voor rechtmatig verblijf en moeten uit Nederland vertrekken. Ook als er een artikel 3 EVRM beletsel is, geldt een zelfstandige vertrekplicht, doch kan niet overgegaan worden tot gedwongen vertrek.
- Een vreemdeling die hier te lande beschikt over een verblijfsvergunning asiel moet steeds rekening houden met een intrekking van zijn verblijfsvergunning, indien alsnog blijkt dat hij in artikel 1F bedoelde handelingen heeft verricht. Een dergelijke vergunning is dan immers ten onrechte verstrekt, omdat de betrokkene gegevens heeft achtergehouden. De betrokkene dient er daarom steeds rekening mee te houden dat alsnog zgn. 'rechtsherstel' plaatsvindt.
- Een vreemdeling die in Nederland niet in het bezit is gesteld van een verblijfsvergunning asiel maar niet kan worden uitgezet omdat artikel 3 van het EVRM zich daartegen verzet, kan een verblijfsvergunning worden onthouden. Beleidsmatig wordt hiervoor een termijn van 10 jaar gehanteerd. Na het verstrijken van die termijn wordt beoordeeld of artikel 3 EVRM zich duurzaam verzet tegen uitzetting en, indien dat het geval is, of de gevolgen voor de vreemdeling van het blijvend onthouden van een verblijfsvergunning disproportioneel zijn.
- Concluderend duurt de 1F-vaststelling door de IND in het algemeen niet zeer lang. Wel kan deze vaststelling op een laat moment plaatsvinden, als de vreemdeling bij binnenkomst zijn verleden heeft verzwegen en de IND daar later achter komt. Dit is niet wezenlijk anders dan bij andere vreemdelingen die onjuiste gegevens verstrekken en ligt in de risico-sfeer van de vreemdeling. Na de vaststelling van 1F door de IND, kan het lang duren voor tot uitzetting kan worden gekomen (of soms lukt dat in het geheel niet). Dat is vaak gelegen in de complexe achtergrond van deze zaken of het gebrek aan medewerking van de vreemdeling.

Vraag:

Welke onbenutte mogelijkheden zijn er binnen de verdragen om te bevorderen dat niet-kansrijke asielverzoeken die in Nederland niet in behandeling hoeven te worden genomen of kunnen worden afgewezen op grond van het feit dat de aanvragen voorafgaande aan zijn komst in de EU geen asielverzoek heeft gedaan of tevergeefs een verzoek heeft gedaan.

Welke nog onbenutte mogelijkheden zijn er in het algemeen binnen verdragen om te bevorderen dat niet-kansrijke aanvragen om asiel in Nederland achterwege kunnen blijven of eenvoudig en snel kunnen worden behandeld.

Antwoord:

Aanvragen kunnen in een versnelde procedure worden afgedaan wanneer een asielzoeker uit een veilig land van herkomst afkomstig is. Aanvragen kunnen in een versnelde procedure niet-ontvankelijk worden verklaard wanneer een asielzoeker, voorafgaand aan de binnenkomst in de EU/Nederland, heeft verbleven in, of gereisd is door een veilig derde land.

Voor wat betreft veilige landen van herkomst geldt dat dit concept is verankerd in Europese en nationale wetgeving. Nederland hanteert, evenals verschillende andere Lidstaten, een eigen lijst met veilige landen en past voor asielzoekers uit deze landen een versnelde procedure effectief toe. Het is echter ook wenselijk dat op korte termijn een EU lijst van veilige landen van herkomst vastgesteld wordt. Een voorstel hiertoe van de Europese Commissie is al enige tijd in behandeling. Voortgang op dit dossier is nodig voor een bredere en gezamenlijke toepassing en signaalwerking. Het beginsel van veilige derde landen is eveneens verankerd in Europese en nationale wetgeving maar kent, vanwege de zware criteria, minder toepassing in de praktijk. Ook bestaat er nog geen Nederlandse of Europese lijst (of een voorstel daartoe). Sinds kort is er wel meer concrete praktijk ontstaan in het kader van de EU-Turkije Verklaring, en vindt met name vanuit Griekenland - met ondersteuning van de EU - in beperkte mate terugkeer op deze grond naar Turkije plaats. Voor een effectievere toepassing van dit concept is echter aanpassing van met name de EU asielprocedure richtlijn noodzakelijk, waarin een aantal criteria verankerd zijn die verder gaan dan toepasselijke internationale verdragen vereisen. De huidige inzet is erop gericht om deze zogenaamde 'goldplating' op EU-niveau te verwijderen tezamen met gelijkgezinde lidstaten zoals Duitsland.

Daarbij zij wel opgemerkt dat uit genoemde internationale verdragen géén uitdrukkelijke verplichting voortvloeit voor een vluchteling om asiel aan te vragen in het eerste (veilige) land dat ze tegenkomen op hun vlucht. Daar tegenover staat dat een vluchteling ook geen keuze heeft van asielland. De kerncriteria voor afwijzing op grond van het beginsel van veilig derde land focussen op veiligheid van betrokkene in het land in kwestie, bescherming tegen (indirect) refoulement, en de mogelijkheid om er internationale bescherming te vragen en te ontvangen in lokale omstandigheden die voldoen aan internationale minimumnormen.

Een niet-ontvankelijkheidsverklaring vereist overigens wel in alle gevallen een procedure die voorziet in een individuele toets. Ook moet er een rechtsmiddel open staan.

Voor wat betreft verdere mogelijkheden kan in overweging worden gegeven inzet te plegen op verdergaande Europese samenwerking waarbij Lidstaten aan de buitengrens niet alleen snel asielzoekers registreren maar ook, met ondersteuning van de Europese Grens- en Kustwacht en het Europees Asielagentschap, snelle afdoening realiseren van kansarme aanvragen gekoppeld aan effectieve terugkeer vanuit het eerste land van aankomst.

Vraag:

Op welke wijze wordt bepaald hoe een land wordt aangewezen als een veilig land in het kader van het asielrecht? Welke land heeft NL aangemerkt als veilig land?

Antwoord:

De Procedurerichtlijn onderscheidt twee vormen van veilige landen:

Veilig land van herkomst: een land waarvan verondersteld wordt dat het in het algemeen als veilig kan worden aangemerkt voor onderdanen of voormalig ingezetenen;

Veilig derde land: een land, anders dan het land van herkomst, waar - de aanvrager redelijkerwijs bescherming kan vragen, op grond van een voldoende band die hij met dat land heeft.

De Procedurerichtlijn geeft voor beide concepten de criteria aan de hand waarvan landen kunnen worden aangemerkt als veilige land.

Voor de beoordeling of een land kan worden aangemerkt als een veilig land *van herkomst* is de kernvraag of kan worden aangetoond dat in het betrokken land in het algemeen en op duurzame wijze geen sprake is van vluchtelingrechtelijke vervolging, of van een reëel risico op foltering of onmenselijke behandeling in de zin van artikel 3 EVRM. Daarbij moet onder meer rekening worden gehouden met:

- de wetten en andere voorschriften van het betrokken land, en de wijze waarop die worden toegepast,
- in hoeverre worden de rechten en vrijheden in het EVRM, het IVBPR en het anti-Folterverdrag worden nageleefd,
- of het non-refoulementbeginsel overeenkomstig het Verdrag van Genève wordt nageleefd, en
- of er een systeem is van daadwerkelijke rechtsmiddelen tegen schendingen van voornoemde rechten en vrijheden.

Nederland heeft de volgende landen aangemerkt als veilige landen van herkomst:

- Europa: Lidstaten van de EER, Albanië, Andorra, Bosnië-Herzegovina, Georgië, Kosovo, Macedonië, Monaco, Montenegro, Oekraïne, San Marino, Servië, Vaticaanstad en Zwitserland
- Afrika: Algerije, Ghana, Marokko, Senegal, Togo en Tunesië
- Amerika: Canada, Jamaica en de Verenigde Staten
- Azië: India, Japan en Mongolië.
- Oceanië: Australië en Nieuw-Zeeland

De lijst met veilige landen is niet statisch. Onderzocht wordt of er aanleiding bestaat om andere landen aan de lijst toe te voegen. Als zich relevante ontwikkelingen voordoen in één van de landen, wordt bezien of dat aanleiding geeft tot het schrappen van dat land van de lijst.

Een land kan volgens de huidige Europese en nationale wetgeving worden aangemerkt als een veilig *derde* land, als het een land betreft waar:

- een vreemdeling niet wordt onderworpen aan vluchtelingrechtelijke vervolging,
- er geen risico op schending van artikel 3 EVRM bestaat,
- het beginsel van non-refoulement wordt nageleefd, en
- de mogelijkheid bestaat om de vluchtelingenstatus te verzoeken en bescherming te ontvangen.

Voorts moet er sprake zijn van een band tussen de verzoeker en het betrokken derde land, op grond waarvan het voor de betrokkene redelijk zou zijn naar dat land te gaan. Tot slot moet het betrokken derde land de verzoeker toelaten op zijn grondgebied. De vraag of de vreemdeling een economisch toekomstperspectief heeft in het betreffende land, is niet als criterium opgenomen.

Voor wat betreft veilige derde landen wordt geen lijst gehanteerd. Dit wordt op individuele basis bepaald. De Commissie is echter wel voornemens om een Europese lijst van veilige derde landen vast te stellen.

Vraag

Of en zo ja in hoeverre is een economisch toekomstperspectief in een land buiten de EU, niet zijnde het herkomstland, relevant voor de beoordeling van asielaanvragen in Nederland.

Antwoord:

- Voorop moet worden gezet dat economische motieven in de basis geen grond zijn voor asiel.
- Een uitzondering daarop kan zijn dat een asielzoeker in het herkomstland (wegens zijn achtergrond of overtuiging) wordt gediscrimineerd en om die reden economische problemen heeft. Als die problemen zodanig zijn dat het leven daardoor onhoudbaar wordt, is dat een reden voor asiel.
- Wanneer een asielverzoek wordt afgewezen omdat de asielzoeker toegang kan krijgen tot een (veilig) derde land, dan speelt economisch toekomstperspectief een beperkte rol. Wanneer namelijk het economisch toekomstperspectief evident zo slecht is dat de asielzoeker zich uiteindelijk genoodzaakt zal voelen het derde land weer te verlaten om naar het land van herkomst te gaan, kan dit strijdig zijn met het verbod op refoulement (indirect refoulement).
- Het gaat dan dus enkel om gevallen waarin basaal economisch perspectief volledig ontbreekt.

Vraag:

Welke mogelijkheden zijn er voor Nederland om herkomstlanden van migranten met niet-kansrijke asielaanvragen en uitgeprocedeerde asielzoekers te bewegen tot toelating en overname van deze personen?

Antwoord:

Het verbeteren van terugkeer naar herkomstlanden moet onderdeel zijn van een geïntegreerde benadering. Specifieke mogelijkheden om terugkeer te bevorderen kan op verscheidene manieren.

1. Positieve maatregelen: Migratie onderdeel maken van brede betrekkingen met derde landen door te investeren in de brede relatie waarbij wordt ingezet op positieve 'incentives' (bijv. OS, handel, capaciteitsopbouw, visa en legale migratie). Over het algemeen worden deze positieve maatregelen als het meest effectief beschouwd.

2. Negatieve prikkels: Zo nodig inzet op negatieve maatregelen (bijv. visumaatregelen), in debatten wordt af en toe ook gewezen op het inzetten van andere negatieve maatregelen, zoals korten op ontwikkelingshulp en handelsmaatregelen. Bij het inzetten van deze negatieve maatregelen dient wel te worden bezien of deze proportioneel en effectief zijn, en wat de eventuele consequenties zijn voor de bilaterale belangen.

Voor alle maatregelen geldt dat overname (van niet-onderdanen door een derde land) overwegend meer wisselgeld of druk vereist dan terugname (van eigen onderdanen). Hierbij zoveel mogelijk aansluiten bij hetgeen waar die landen behoefte aan hebben en daarmee de *leverage* zo groot mogelijk te maken, dit is maatwerk. De ervaring leert dat bilaterale actie in sommige gevallen sterker is dan Europese maatregelen. Daarvoor zetten we soms stille diplomatie in, daarnaast inzet op maximale resultaten (soms werkt *last in first out* het beste), met een bredere agenda waar ook andere onderwerpen deel van uitmaken (zoals Contra Terrorisme).

De financiële consequenties van de intensivering van de migratiesamenwerking met derde landen is zeer afhankelijk van de vorm die daarbij gekozen wordt. Op basis van eerdere ervaringen: de EU-Turkije Verklaring, dat overname betreft, en de financiële afspraken die in dat kader zijn gemaakt (tot maximaal € 6 miljard vanuit de EU aan Turkije), zal een significante financiële investering nodig zijn om samenwerking met derde landen te faciliteren. Deze financiële consequenties moeten zo veel mogelijk binnen de bestaande financiële EU-kaders (EU Ontwikkelingsfonds, pretoetredingssteun en andere fondsen) plaatsvinden. Bij overschrijding daarvan kunnen er consequenties zijn in de vorm van de extra bijdragen van de lidstaten aan de Unie ("*matching*"). In het geval van de EU Turkije Verklaring werd 2/3^e deel vanuit de lidstaten gefinancierd, hetgeen neerkomt op circa € 94 tot € 200 miljoen vanuit Nederland op basis van het BNI.

Bredere samenwerkingsvormen dan alleen terugkeer:

Intensivering van de brede migratiesamenwerking met derde landen kan in verschillende vormen, waarvan terug- of overname een onderdeel kan zijn, enkele voorbeelden:

- o Met cruciale transitlanden intensief samenwerken op het versterken van grensbewaking en – management. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van capaciteitsopbouw of informatie uitwisseling. Met de buurlanden van de EU zijn, onder voorwaarden, in Frontex verband gezamenlijke operaties mogelijk;
- o Met Noord-Afrikaanse landen, binnen de grenzen van het zeerecht en internationaal vluchtelingenrecht, afspraken maken over de preventie van illegale migratie en het terugbrengen van illegale migranten vanuit internationale wateren; individuele lidstaten (Italië, Spanje) wordt daarbij de ruimte geboden om bilateraal de nodige stappen te zetten, waar nodig en mogelijk ondersteund door de EU (onder meer financieel).

Mogelijke concrete voorbeelden van migratiesamenwerking met derde landen in het kader van terugkeer:

- *Verdere prioritering terugkeer in bilaterale/Europese betrekkingen*

Voor een actievere inzet van de strategische landenbenadering migratie kan migratie/terugkeer verder geprioriteerd worden in de bilaterale betrekkingen met specifieke landen. Daarmee wordt